

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Kateřina Walterová

Název práce: Cenzura a její právní úprava v ČSR po roce 1945

Konzultantka: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Diplomová práce výše uvedené studentky závěrečného ročníku magisterského studia Fakulty právnické ZČU v Plzni se zařadila mezi skupinu diplomových prací, které se věnují dějinám kontrole a omezování sdělování informací, resp. cenzuře.

Autorka pojala svoji práci poměrně rozsáhle. Před vlastním tématem se věnovala zhruba na dvaceti stránkách pojmu cenzura a jejímu uplatňování ve starověku, středověku a posléze v novověku. Velmi zajímavé jsou například pasáže o počátcích cenzury v Řecku a Římě. Kateřina Walterová se dále zabývala i právní úpravou následné cenzury v období let 1848 až 1918 a za první Československé republiky a cenzurou za Protektorátu Čechy a Morava.

Od strany 22 popsala diplomantka po jednotlivých časově určených etapách právní úpravu a zásahy cenzury v letech 1945- 1993. Svoji pozornost zaměřila zejména na tisk, rozhlas, film a divadlo, od roku 1953 také na televizi. Ke kladům práce patří zasazení cenzury do konkrétních historických skutečností. Šlo tu již o předběžnou cenzuru, která za první republiky neexistovala, a která byla zrušena pro oblast tisku již v rakouské monarchii v roce 1848 a poté znovuzavedena po roce 1945.

Diplomantka se zabývala pronikáním politiky KSČ do kulturního života, kdy vše, co se zdálo stranickým orgánům tzv. škodlivé pro socialismus bylo eliminováno. Cenzurní zásahy postihly, jak autory takových děl, tak samotná díla. Různé ministerské komise pracovaly na očistě médií. Neblaze tu působily v tomto směru zejména ministerstvo informací a ministerstvo vnitra.

Přínosná je velmi podkapitola, ve které autorka věnuje svoji pozornost dopadům kontroly v konkrétním regionu, v tomto případě se jedná o oblast Českolipska. Je třeba konstatovat, že se autorce podařilo podat poměrně podrobný a vyvážený obraz nedávné historie cenzury v Československu, a to i se zaměřením na cenzuru ve vybraném regionu. V tomto případě využívá autorka zejména archivní prameny.

Po formální stránce je tedy nutno konstatovat, že autorka dodržela normu předepsanou pro psaní diplomových prací, čerpala z dostupných pramenů a literatury, a to i pramenů archivních. Jen postrádám např. článek prof. K. Adamové, která se před lety cenzurou v Československu také zabývala. Autorka uvedla poznámky pod čarou, práce je psaná přehlednou formou. Práce obsahuje anglické resumé. Diplomová práce prošla kontrolou plagiátorství v systému Theses s výsledkem 5%.

Doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji známku výborně s ohledem na obhajobu.

Otázky pro obhajobu:

1. Otázka předběžné a následné cenzury
2. Mění se cíle cenzury v historii
3. Úloha Václava Kopeckého jako ministra informací a ministra kultury v oblasti cenzury

V Plzni dne 15.4.2024

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.